

Skolgrunden aktieföretag

Org.nr. 556558-8166

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Skolgrunden
belägen i Stockholms kommun

Tillsyn i Skolgrunden

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Skolgrunden aktiebolag (556558-8166) under våren 2016. Skolgrunden besöktes av Skolinspektionen den 10 maj 2016 och den 11 maj 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 9

Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2014/15 visar att det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 uppgick till 153,1 poäng jämfört med rikets 224,7 (17 ämnen). På grund av det låga antal elever i årskurs 9 läsåret 2014/15 anges inte den genomsnittliga betygspoängen, andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen, resultat på de nationella ämnesproven eller andelen elever som uppnådde behörighet till ett högskoleförberedande eller yrkesprogram. Skolan har heller inte kunnat redovisa någon sammanställning av måluppfyllelse och resultat till Skolinspektionen.

Årskurs 6

På grund av det låga antal elever i årskurs 6 vårterminen 2015 går det i SIRIS inte att utläsa elevernas genomsnittliga betygspoäng. Av samma anledning framgår heller inte elevernas resultat på de nationella ämnesproven. Av skolans egen redovisning framgår det dock att andelen elever som vid slutet av läsåret 2014/15 nådde kunskapskraven i respektive ämne varierade mellan 22 och 77 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-10-14
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Anmärkning	2016-10-14
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen har i tillsynen av Skolgrunden identifierat områden som behöver utvecklas.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning bedrivs inte på ett sådant sätt att alla elever ges vägledning eller konkreta erfarenheter av betydelsen av olika val om fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Skolinspektionens utredning visar även att skolan behöver utveckla arbetet med att dokumentera sitt systematiska kvalitetsarbete.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skolgrunden aktiebolag att senast den 14 oktober 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skolgrunden aktiebolag inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Ge alla elever vägledning och information om betydelsen av olika val om fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Motivering till bedömning av brist

Tillsynen visar att alla elever inte ges tillgång till studie- och yrkesvägledning inför framtida utbildning och yrkesval. I intervju med lärare, studie- och yrkesvägledaren och rektor framkommer att studie- och yrkesvägledningen är inriktad mot eleverna i de äldre årskurserna. Den bilden bekräftas även av intervjuerna med eleverna. Inte heller den plan som finns för studie- och yrkesvägledning omfattar alla de årskurser som finns på skolan.

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att samverka mellan skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn har även ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

I intervjuer med elever säger dessa att studie- och yrkesvägledning är något som de får från årskurs 8. I intervju med lärare bekräftar vissa lärare elevernas bild att studie- och yrkesvägledning ges först från årskurs 8. Andra intervjuade lärare menar dock att alla eleverna har fått träna på att skriva CV och personliga brev i både svenska och i samhällskunskap. Studie- och yrkesvägledaren uppger att skolan har en plan för studie- och yrkesvägledning som följs. Vidare uppger studie- och yrkesvägledaren att hen träffar de yngre eleverna i skolans allmänna utrymmen på raster och för då samtal med eleverna. Eleverna har dock inget tvång att prata med studie- och yrkesvägledaren. I skolans plan för studie- och yrkesvägledning framgår att den gäller för årskurserna 7-9, där det för varje årskurs anges aktiviteter som ska genomföras. Studie- och yrkesvägledaren uppger att hen inte handleder lärare kring studie- och yrkesvägledning men att lärarna ges stöd om det efterfrågas. Rektorn uppger i intervjun att skolan medvetet valt att inte aktivt arbeta med studie- och yrkesvägledning för de yngre eleverna i syfte att minska stressen för dessa elever som är nya på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Skolgrunden inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Skolgrunden AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Skolgrunden aktiebolag en anmärkning. Skolgrunden aktiebolag ska senast den 14 oktober 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skolgrunden aktiebolag inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det på skolan rutiner och strukturer för att kunna bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolinspektionens utredning visar att skolan följer upp skolans resultat, genomför analyser samt vidtar åtgärder för att utveckla utbildningen. Skolinspektionens utredning visar dock att skolan inte lever upp till de minimikrav som finns vad gäller dokumentation. Skolan har inte kunnat presentera en sammanställning av de resultat skolan uppnår eller dokumenterad information kring vilka utvecklingsåtgärder som beslutats och hur de ska genomföras.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2019/10:165 s. 305) anges att det dokumenterade kvalitetsarbetet på en skolenhet rimligen bör innehålla information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder.

Av inlämnad dokumentation och genomförda intervjuer framgår det att rektorn har en tydlig struktur och systematik för när, av vem och hur uppföljningar, analys och utvecklingsåtgärder ska genomföras. Uppföljningen utgörs enligt rektorn av bland annat BRUK, elevernas resultat i de olika ämnena, enkäter och skolans likabehandlingsplan. Skolinspektionen har utöver resultaten från BRUK, som genomfördes under innevarande läsår, och skolans likabehandlingsplan dock inte tagit del av någon dokumentation kring skolans resultat.

Av ingiven dokumentationen framgår det dock att skolan under våren 2015 identifierade att elevernas resultat i svenska och matematik inte var tillfredsställande. I dokumentationen kan Skolinspektionen även utläsa att rektorn beslutade om att inför extra lektioner i matematik och fortbilda personal. Det beslutades även att under läsåret 2015/16 påbörja ett läsprojekt med fokus på läsning och språk. Skolan har även arbetat med att fortbilda personalen kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. I intervju med lärare framgår att dessa har en bra kännedom om de utvecklingsområden som finns inom sina respektive arbetslag och att de har deltagit i analyser av resultaten.

Skolans dokumenterade kvalitetsarbete utgörs idag av BRUK, "Handlingsplan för vårt elevarbete – elever i behov av särskilt stöd läsåret 2015/16" samt skolans likabehandlingsplan. I intervju uppger rektorn att arbetet med att

sammanställa resultat, analys av och beslut om utvecklingsåtgärder inför kommande läsår är ett arbete som kommer påbörjas.

Motivering till anmärkning som ingripande

Det systematiska kvalitetsarbetet i Skolgrunden är inte dokumenterat på ett sådant sätt att det uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Mot bakgrund av det systematiska kvalitetsarbetet i övrigt fungerar bedöms bristen som mindre allvarlig. Skolgrunden AB tilldelas därför en anmärkning.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier,

färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själva samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Leif Eriksson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Skolgrunden

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Skolgrunden

Skolgrunden är en fristående grundskola belägen i stadsdelen Södermalm i Stockholms kommun. Skolan riktar sig till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Skolan drivs av Skolgrunden AB (organisationsnummer 556558-8166). Vid tiden för tillsynen går 51 elever vid skolan fördelade på årskurserna 5-9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor. Rektorn ansvarar även för den närliggande skolan Aspdammskolan.